

שם השיעור (שיעור מס')

House of David, House of God – David's
Request to Build the Temple
שיעור מס' 185

שם המרצה (כתובת דוא"ל)

Rabbi Dov Berkovits – הרב דוב ברקוביץ
dovtzip@neto.net.il

1. מסכת חגיגה, ג ע"א

תנו רבנן: מעשה ברבי יוחנן בן ברוקה ורבי אלעזר (בן) חסמא שהלכו להקביל פני רבי יהושע בפקיעין.
אמר להם: מה חידושי היה בבית המדרש היומי? אמרו לו: תלמידך אנו ומימך אנו שותין. אמר להם: אף על פי כן, אי אפשר לבית המדרש בלא חידושי. שבת של מי הייתה? שבת של רבי אלעזר בן עזריה הייתה. ובמה הייתה הגדה היום? אמרו לו: בפרשת הקהל. ומה דרש בה?...
ועוד דרש: "את ה' האמרת היום... וה' האמירך היום" (דברים כו, יז – יח) - אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל: אתם עשיתונו חטיבה אחת בעולם, ואני אעשה אתכם חטיבה אחת בעולם. אתם עשיתונו חטיבה אחת בעולם, דכתיב, "שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד"; ואני אעשה אתכם חטיבה אחת בעולם, שונאמר, "ומי כעמד ישראל גוי אחד בארץ" (שמואל ב, ז, כג).

2. משנה, מסכת סנהדרין ד, ה.

- לפיכך נברא אדם יחיד, למקד:
- שכל המאבד נפש אחת מישראל, מעלה עליו הפתוב פאלו אבד עולם מלא; וכל המקים נפש אחת מישראל, מעלה עליו הפתוב פאלו קיים עולם מלא.
- ומפני שילים הפירות, שלא יאמר אדם לחברו אבא גדול מאבך;
- וללא יהו מינין אומרים, הרב ר' שויות בשמים.
- ולקמז גדלתו של הקדוש ברוך הוא, שאדם טובע פמה מטבעות פחותם אחד וכלן דומין זה לזה, ומלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא טבע כל אדם פחותמו של אדם הראשון ואין אחד מהן דומה לחברו.
- לפיכך כל אחד ואחד חייב לומר, בפסילי נברא העולם...

3. קדושה, נוסח ספרד, מוסף שבת

כתר יתנו לך ה' אלהינו מלאכים המוני מעלה. עם עמך ישראל קבוצי מטה -
יחד כלם קדשה לך ישלשו פדבר האמור על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר:

4. תלמוד ירושלמי, מסכת סוכה, יח ע"ב – יט ע"א
(משנה, פרק ד, ג) מצות ערבה כיצד? מקום היה למטה מירושלם ונקרא מוצא ויורדין לשם ומלקטין משם מורבבות של ערבה ובאין זוקפין אותן בצדי המזבח וראשיהן כפופין על גבי המזבח - ותקעו והריעו ותקעו. בכל יום מקיפין את המזבח פעם אחת ואומר: 'אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא; רבי יהודה אומר: אני והוא הושיעה נא, אני והוא הושיעה נא.

גמרא -
ר' אבהו בשם ר' יוחנן כיני מתניתא [לפי מי נפסקה במשנה] אני והוא הושיעה נא. אני והוא הושיעה נא? אמר רב אבהו: "ולכה לישועתה לני" (תהילים פ, ג). לך יודייה. דרש רבי בא סרוגמיה: "והושע ה' אל אהלי יהודה בראשונה" (זכריה יב, ז). "והושע" כתיב. דרש ר' זיכיי: "כי עתה תצאי מקדיה ושכנת בשדה" (מיכה ד, י). ושכנתי בשדה. חנניה בר אחי ר' יהושע אומר: "אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים" (שמות כ, ב).

"הוצאתיך" כתיב.
רבי ברביה רבי ירמיה בשם ר' חייה בר בא דריש לוי בר סיסי בנהדעא: "ויראו את א-להי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנות הספיר וכעצם השמים לטהר" (שמות כד, י) - זו עד שלא נגאלו, אבל משנגאלו איכן דרכה של לבנה להינתן שם היא נחונה...תני בר קפרא: עד שלא נגאלו ישראל ממצרים היתה רשומה ברקיע משנגאלו עוד לא נראית ברקיע. מה טעמא? "וכעצם השמים לטהר". שמייא כד אינון נקיין מן עננין.
תני בשם רבי ליעזר: עבודת אלילים עברה עם ישראל ביים. מה טעמא? מפני "עמך אשר פדית לך ממצרים גוים ואלהי". אמר לו ר' עקיבא: חס וחלילה! אם אומר את כן, נמצאת עושה את הקודש חול. מה תלמוד לומר "אשר פדית לך ממצרים"? כביכול כאילו עצמך פדית.